

PODSJETNIK NA UKLANJANJE AMBROZIJE - BILJNE VRSTE OD JAVNOZDRAVSTVENOG ZNAČAJA

Ambrozija, pelinolisni limundžik, (*Ambrosia artemisiifolia* L.) samonikla je jednogodišnja zeljasta biljka iz porodice *Asteraceae* – glavočika, jedna od naših najalergenijih biljaka koja se oprašuje vjetrom.

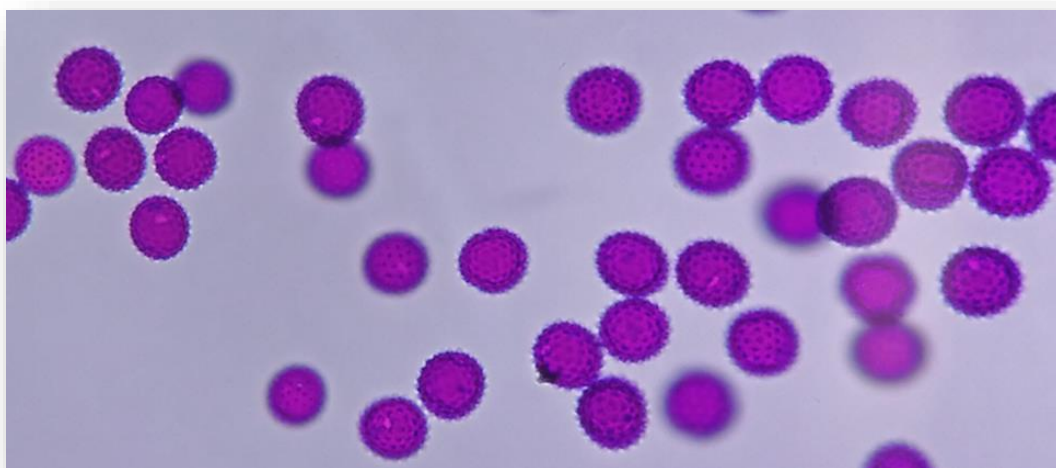
U našim krajevima niče sredinom travnja, dok cvatnja započinje u srpnju i traje do kraja listopada.

Biljka je uspravne stabljike visine do 150 cm, sa dvostruko rasperanim, nazubljenim, tamnozelenim listovima i snažnim vretenastim korijenom. Cvjetovi su žućkaste boje, skupljeni u duge grozdaste ili klasaste cvatove na vrhu stabljike ili ogranka. Najčešće raste uz puteve, nasipe, na zapuštenim poljoprivrednim površinama i uz stare usjeve, na građevinskim parcelama i sl.

Jedna zrela biljka može otpustiti do 8 milijuna peludnih zrnaca koja se zbog svojih aerodinamičnih svojstava šire 1 km uokrug biljke, no za suhih dana vjetar ih može dići i dva do tri kilometra uvis i odnijeti i nekoliko stotina kilometara.

Ambrozija (predgrađe Varaždina)

Obojena peludna zrnca ambrozije

Koncentracija peludi najveća je u ranim jutarnjim i prijepodnevnim satima, za vrijeme suhih i toplih dana, a smanjuje se nakon kiše.

Pelud uzrokuje kontaktni dermatitis te tzv. sezonski alergijski rinitis (peludnu hunjavicu) sa simptomima začepljenosti nosa sluzavim ili vodenastim sekretom, napadajem kihanja, smanjenjem osjeta njuha, pečenjem i svrbeži nosnica, crvenilom i suzenjem očiju, a kod jednog dijela pacijenata može doći do razvoja bronhalne astme.

S obzirom da je ambrozija pred cvatnjom, krajnje je vrijeme za njeno uklanjanje. Naredba o poduzimanju mjera obveznog uklanjanja ambrozije - *Ambrosia artemisiifolia* L. (Narodne novine 72/07) propisuje redovito uklanjanje i suzbijanje ambrozije sljedećim mjerama:

- agrotehničkim: pridržavanjem plodoreda, obradom tla, pravovremenom sjetvom i gnojidbom kulture, višekratnim prašenjem strništa i neobrađene (nezasijane) poljoprivredne površine;
- mehaničkim: međurednom kutivacijom, okopavanjem, plijevljenjem i pročupavanjem izbjeglih biljaka, redovitom (višekratnom) košnjom, priječenjem prašenja i plodonošenja biljaka;
- kemijskim: uporabom učinkovitih herbicida koji imaju dozvolu za promet i primjenu u Republici Hrvatskoj za suzbijanje ambrozije, a u skladu s uputom za primjenu koja je priložena uz sredstvo

Važno je da se oboljeli jave svom obiteljskom liječniku **prije pojave simptoma** kako bi na vrijeme počeli s terapijom i ublažili simptome, uz primjenu mjera samopomoći koja uključuje:

- boravak u zatvorenim i klimatiziranim prostorima
- izbjegavanje odlaska u prirodu i sportskih aktivnosti tijekom sunčanog i vjetrovitog vremena
- nošenje rukavica radi sprječavanja kontaktnog dermatitisa
- pranje ruku, tuširanje, pranje kose i presvlačenje odjeće nakon boravka na otvorenom
- izbjegavanje sušenja rublja na zraku u vrijeme najveće koncentracije peludi u zraku
- četkanje i pranje kućnih ljubimaca
- redovito uzimanje propisane terapije i informiranje o koncentraciji peludi u zraku putem alergijskog semafora i peludne prognoze na webu i putem mobilne aplikacije "Peludna prognoza" za teritorij Republike Hrvatske. Aplikacija „Peludna prognoza“ je besplatno dostupna svim korisnicima pametnih telefona s iOS i Android operativnim sustavima.

**MASKE ZA LICE KOJE UPOTREBLJAVATE KAKO BISTE ZAŠTITILI SEBE I DRUGE
OSOBE OD NOVOG KORONAVIRUSA ODLIČNA SU ZAŠTITA OD PELUDI!**

Više o ovoj temi pročitajte na:

<http://www.stampar.hr/hr/medunarodni-dan-borbe-protiv-ambrozije-2020>

<https://www.plivazdravlje.hr/alergije/prognoza>